

Δραστηριότητες για τον Κλείταρχο Στ' Δημοτικού

Όνομα και Επώνυμο:

Σχολείο και τμήμα:

Όταν έφυγαν τ' αγάλματα

Κάποτε ήταν ένα κορίτσι, η Αγγελίνα, που αγαπούσε πολύ τα αγάλματα, καθώς είχε μεγαλώσει μέσα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Με εξαίρεση τον Τίκο, τον μόνο αληθινό φίλο της, τα αγάλματα ήταν οι καλύτεροι της φίλοι. Όταν ο Μουσολίνι κήρυξε τον πόλεμο στην Ελλάδα, όσοι σχετίζονταν με το Μουσείο προστάτευαν το ίδιο μυστικό: την απόκρυψη των αρχαιοτήτων του Μουσείου. Η Αγγελίνα όμως θα θελήσει να βοηθήσει τον Τίκο να κρύψει και το δικό του μυστικό...

Όλο αυτό τον καιρό είχα την υποψία πως ο Τίκο κάτι μου έκρυβε. Μπορεί βέβαια να είχε κάθε λόγο να το κάνει, αφού κι εγώ του έκρυβα τα σχετικά με το μουσείο. Καμιά φορά σκέφτομαι πως ήταν μια περίοδος γεμάτη μυστικά και σιωπή εκείνη. Και αγωνία.

«Θα μου εξηγήσεις τι συμβαίνει, Τίκο; Προχθές σε είδα που κουβαλούσες εκείνο το καρότσι. Τι είχε μέσα; Πού το πήγαινες;», τον ρώτησα κάπως εκνευρισμένη, όταν τον συνάντησα έξω από το σπίτι του.

Αντί για οτιδήποτε άλλο, σηκώθηκε και κατευθύνθηκε προς το κρησφύγετό μας. Από την τσέπη του έβγαλε ένα κλειδί, ξεκλείδωσε το λουκέτο και μπήκαμε μέσα. Έβγαλε έναν φακό από την τσέπη του και τον άναψε. Εκεί στο βάθος της καλύβας μας, ένας όγκος σκεπασμένος με μια λινάτσα. Την τράβηξε. Από κάτω κάποιοι τρύπιοι τενεκέδες και μερικά κασόνια. Δεν μπορούσα να πιστέψω ότι αυτό ήταν το μυστικό του, αυτό που δεν ήθελε να δούμε. Τον κοίταξα όλο απογοήτευση. Εκείνος άρχισε να τα παίρνει ένα ένα και να τα στοιβάξει σε μια άκρη το ένα πάνω στο άλλο. Μου έκανε νόημα να πάω κοντά του. Πλησίασα όλο περιέργεια. Κι εκεί πάνω στο χώμα, μέσα στον φωτεινό κύκλο που διέγραφε ο φακός, είδα ένα άγαλμα. Όχι πολύ μεγαλύτερο από μισό μέτρο. Μια πήλινη κοπέλα που έμοιαζε με την Άρτεμη. Ακριβώς δίπλα ένα μεγάλο ακροκέραμο¹ με ένα γυναικείο πρόσωπο. Μου θύμισε λίγο τη Σφίγγα. Γύρισα και τον κοίταξα. Τα μάτια μου όλο απορία.

«Τι είναι αυτά, Τίκο;»

«Σαν τι σου μοιάζουν, Αγγελίνα;»

«Εννοώ, γιατί είναι εδώ;»

«Επειδή περιμένουν τη σειρά τους να θαφτούν. Θα με βοηθήσεις; Ίσα που προλαβαίνουμε. Θα αρχίσει να σκοτεινιάζει σε καμιά ώρα».

Μου έδειξε προς την άλλη άκρη της καλύβας. Ένα μεγάλο φτυάρι κι ένα μικρότερο. Πήρα το πιο μικρό. Βγήκαμε έξω. Κοίταξε προσεκτικά γύρω του.

«Όλα εντάξει. Πάμε».

Ξεκινώντας από το δέντρο που ήταν κοντά στο κρησφύγετό μας, εκείνο που πάνω του είχε χαραξει την ημερομηνία της πρώτης μέρας του πολέμου, άρχισε να μετράει βήματα προς μια

¹ Το ακροκέραμο είναι πήλινο διακοσμητικό που τοποθετείται στις άκρες μιας σκεπής με κεραμίδια.

κατεύθυνση. Δίπλα στον κορμό ενός άλλου δέντρου έμπηξε το φτυάρι στο χώμα κι άρχισε να σκάβει. Δεν είχα επιλογή. Ή μπορεί και να είχα, αλλά θεώρησα πως ήταν η μόνη μου. Άρχισα κι εγώ να σκάβω. Ώρα μετά φάνηκε ικανοποιημένος. Πήγαμε πίσω στο κρησφύγετο και πιάσαμε μαζί το άγαλμα. Τον βοήθησα να το κουβαλήσουμε. Το βάλουμε στον λάκκο. Κι από πάνω απίθωσε προσεκτικά και το ακροκέραμο - κόκκινο της τερακότας. Αρχίσαμε να φτυαρίζουμε χώμα στον λάκκο.

«Είναι κι άλλα θαμμένα εδώ;» τον ρώτησα.

«Φυσικά. Εκεί πέρα, κάτω από το πεύκο, είναι μια καθιστή Σφίγγα. Εκεί κάτω από την ακακία, δίπλα στη μυρτιά, είναι τρία ακροκέραμα».

Κοιτούσα μια εκείνον, μια γύρω μου και μια κάτω από τα πόδια μου.

«Δεν καταλαβαίνω, Τίκο».

«Μα τι σου φαίνεται τόσο περίεργο; Το ίδιο δε γίνεται αυτή τη στιγμή και στο μουσείο;»

«Ναι, αλλά εκείνα είναι αρχαία, θέλω να πω ... » σταμάτησα.

Το βλέμμα του ακόμα και πίσω από τα γυαλιά του ήταν τόσο γεμάτο ... αγωνία και αγάπη.

«Κι αυτά είναι τα δικά μας. Τα νέα. Έπρεπε να κάνω ό,τι ακριβώς γίνεται στο μουσείο. Τα κρύβω για να τα προστατεύσω από τους κατακτητές.»

Τον κοιτούσα απορημένη, δεν ήξερα τι να του πω. Κι από την άλλη, τον θαύμαζα.

«Αχ, Αγγελίνα. Έχουμε πολλή δουλειά ακόμη. Μακάρι να προλάβουμε».

Τα μάτια του σκοτεινίασαν ξαφνικά. Δε μου άρεσε αυτό. Όλοι αυτό έλεγαν πια τον τελευταίο καιρό. Δεν το άντεχα.

«Θα προλάβουμε! Είμαι σίγουρη», είπα αυθόρμητα.

Όταν έφυγαν τ'αγάλματα (διασκευή)

Αγγελική Δαρλάση

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Δραστηριότητες κατανόησης

1. Κυκλώνω τη σωστή απάντηση:

- Όταν η Αγγελίνα ρώτησε τον Τίκο για το μυστικό του,
 - α) εκείνος της το αποκάλυψε αμέσως
 - β) την οδήγησε στο κρησφύγετό τους
 - γ) αυτός αρνήθηκε πως έχει μυστικό
- Εκείνη τη μέρα ο Τίκο και η Αγγελίνα έθαψαν:
 - α) μια πήλινη κοπέλα και ένα ακροκέραμο
 - β) ένα ανδρικό άγαλμα και δύο ακροκέραμα
 - γ) μια καθιστή Σφίγγα και τρία ακροκέραμα

- Ο Τίκο ήθελε να κάνει για τα αγάλματα:
 - α) ό,τι έκαναν στο μουσείο
 - β) ό,τι έκαναν οι κατακτητές
 - γ) ό,τι είχε ακούσει στο ραδιόφωνο
- Οι δύο φίλοι έκρυβαν τα αγάλματα για να:
 - α) τα πουλήσουν και να βγάλουν κέρδος
 - β) τα χαρίσουν ως λάφυρα στους κατακτητές
 - γ) τα προστατεύσουν από τους κατακτητές
- Μόλις ο Τίκο αποκάλυψε στην Αγγελίνα τον λόγο που έκρυβε τα αγάλματα, εκείνη ένιωσε:
 - α) θαυμασμό
 - β) απορία
 - γ) και τα δύο

2. Γράφω μία πρόταση ή περίοδο του κειμένου που δείχνει:

- πώς ήταν η περίοδος του πολέμου
«Καμιά φορά σκέφτομαι πως ήταν μια περίοδος γεμάτη μυστικά και σιωπή εκείνη. Και αγωνία./ 'Όλοι αυτό έλεγαν πια τον τελευταίο καιρό.»
- πότε μπόρεσε να διακρίνει η Αγγελίνα το άγαλμα
«Κι εκεί πάνω στο χώμα, μέσα στον φωτεινό κύκλο που διέγραφε ο φακός, είδα ένα άγαλμα.»
- το σημάδι που είχε βάλει ο Τίκο προτού αρχίσει να σκάβει
«Ξεκινώντας από το δέντρο που ήταν κοντά στο κρησφύγετό μας, εκείνο που πάνω του είχε χαραξει την ημερομηνία της πρώτης μέρας του πολέμου, άρχισε να μετράει βήματα προς μια κατεύθυνση.»
- τις αμφιβολίες της Αγγελίνας για τις πράξεις της
«Ή μπορεί και να είχα, αλλά θεώρησα πως ήταν η μόνη μου.»
- τα συναισθήματα του Τίκο
«Το βλέμμα του ακόμα και πίσω από τα γυαλιά του ήταν τόσο γεμάτο ... αγωνία και αγάπη.»

3. Βάζω αριθμούς από το 1 – 5 για να παρουσιάσω τη σειρά των γεγονότων:

- 3 Ο Τίκο αποκάλυψε στην Αγγελίνα τα κρυμμένα αγάλματα.
5 Η Αγγελίνα είπε στον Τίκο πως θα προλάβουν να εκπληρώσουν το σχέδιο τους.
2 Οι δύο φίλοι μπήκαν στο κρησφύγετο του Τίκο.
1 Η Αγγελίνα ρώτησε τον Τίκο για το καρότσι και το περιεχόμενό του.
4 Οι δύο φίλοι έθαψαν στο χώμα τα αγάλματα.

Δραστηριότητα παραγωγής γραπτού λόγου

4. Όταν οι δύο φίλοι βγήκαν έξω για να σκάψουν, η Αγγελίνα σκέφτηκε: «Δεν είχα επιλογή. Ή μπορεί και να είχα, αλλά θεώρησα πως ήταν η μόνη μου». Τι προβλημάτιζε την Αγγελίνα και τι την οδήγησε στην τελική της απόφαση; Γράφω τις σκέψεις μου σε μια παράγραφο (80-100 λέξεις).

Ενδεικτικά κριτήρια αξιολόγησης της παραγωγής κειμένου
Περιεχόμενο: <ul style="list-style-type: none">ο προβληματισμός της Αγγελίνας (π.χ. επικινδυνότητα πράξης, αφοσίωση στον φίλο, προστασία αγαμάτων)τι επικράτησε τελικά, ώστε να λάβει την τελική απόφαση
Δομή <ul style="list-style-type: none">θεματική περίοδος, σχόλιο και λεπτομέρειες, κατακλείδααιτιολόγησησυνοχή, συνεκτικότητα
Διατύπωση, Λεξιλόγιο, Ορθογραφία

